

Školní akční plán EVVO

**Mateřská škola Paskov,
příspěvková organizace**

Školní plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Mgr. Jarmila Petrošová, ředitelka
Olga Golasová, koordinátorka EVVO

Začít spolu

Zelená škola®

Ekoškola

TEREZA

**"Ekoškolky pomáhají dětem, učitelům a rodičům udělat ze
školky příjemnější, demokratičtější
a k přírodě bližší místo k životu."**

2

Úvod

Se stále rychleji rostoucí populací a jejím využíváním přírody je mnohem aktuálnější otázka ekologické výchovy a výchovy k udržitelnému rozvoji. Většina z nás se s těmito pojmy setkala, více či méně tuší, co znamenají. Je třeba změnit vliv člověka na přírodu – od vykořisťování a znehodnocování životního prostředí k důsledné péči o přírodní dědictví. Ochrana ŽP by se měla stát jednou z priorit zájmů obyvatel i člověka jako jednotlivce. Nejsnáze se vztahy a postoje utvářejí v dětství, proto i v ekologické výchově je důležitý vliv předškolního a školního vzdělávání. Děti pak dokáží často snadněji dopomoci ke změnám postojů svých rodičů i ostatních příbuzných k okolnímu prostředí. Environmentální gramotnost populace pak ovlivňuje kvalitu životního prostředí i úroveň péče o přírodní zdroje.

Cílem EVVO – environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty je pomocí vzdělávacího a informačního systému zvýšit zájem občanů o ŽP, dopomoci jejich většímu zapojení do řešení environmentálních problémů a důsledků lidského konání.

Záměrem našeho ŠP EVVO je dát impuls a motivaci k celoživotnímu vztahu k ochraně životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

Cílem environmentální výchovy v České republice je rozvoj kompetencí (znalostí, dovedností a postojů) potřebných pro environmentálně odpovědné jednání, to je jednání, které je v dané situaci a daných možnostech co nejpříznivější pro současný i budoucí stav životního prostředí. Environmentálně odpovědné jednání je chápáno jako odpovědné osobní, občanské a profesní jednání, týkající se zacházení s přírodou a přírodními zdroji, spotřebitelského chování a aktivního ovlivňování svého okolí s využitím demokratických procesů a právních prostředků. EVVO k takovému jednání připravuje a motivuje, samotné jednání je věcí svobodného rozhodnutí jednotlivce.

1. Legislativa

Školní plán EVVO je vydán na základě metodického pokynu MŠMT č. j. 16745/2008 – 22 k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a v návaznosti na školní vzdělávací program.

Plán EVVO musí být v souladu s RVP PV a ŠVP PV Mateřské školy Paskov, vychází z těchto právních předpisů a dokumentů:

- zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí – upozorňuje na provádění EVVO tak, aby vedly k utváření postojů, myšlení a jednání v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny – ukládá povinnost spolupráce MŽPa MŠMT k zajišťování EVVO
- zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí – definuje v § 13 práva a povinnosti ústředních správních orgánů a krajů ve vztahu k zajišťování EVVO
- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
- Koncem roku 2000 schválila vláda Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (SPEVVO) v České republice, jehož součástí jsou tříleté akční plány EVVO, který je dílem Meziřezortní skupiny MŽP a MŠMT. Akční plán SP EVVO na období 2016 -2018 je zaměřen na změny klimatu a na posilování kontaktu s přírodou.
- Metodický pokyn k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě ve školách a školských zařízeních je dalším významným dokumentem EVVO. Vychází ze Zákona o právu na informace ve vzdělávání č.123/1998 Sb., informuje ředitele škol o EVVO.
- Krajská koncepce – program rozvoje každého ze 14 krajů ČR schválený krajským zastupitelstvem, její součástí je koncepce nakládání s odpady, akční plány, dlouhodobé záměry v oblasti vzdělávání. Povinností krajů je spolupráce s orgány veřejné správy, státními a nestátními organizacemi, podpora EVVO, šíření informací.
- Národní strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR), schválená 2008, zpracovává problematiku výchovy k udržitelnému rozvoji, tedy klíčová témata, jako je udržitelná spotřeba a výroba, biologická rozmanitost a krajina, udržitelné zdraví, zvyšování kvality života, změny klimatu, rozvoj občanské společnosti, globální odpovědnost.

2. Charakteristika školy

Velikost školy, počet tříd

Budova mateřské školy se nachází téměř v centru města Paskov na ulici Místecká. Mateřská škola je účelově postavená zděná jednopatrová budova jejíž součástí je soukromý byt. Provoz školy byl zahájen 1.9.1983.

V mateřské škole na ul. Místecká je pět tříd věkově smíšených (heterogenních) tříd a jedna batolecí třída s přizpůsobených prostředím a potřebám dětí ve věku od dvou do tří let.

Ve třídách se vzdělává maximálně 28 dětí v celodenním provozu 6:00 – 17:00 hod. Kapacita školy je 166 dětí. Vzdělávání zajišťuje 13 pedagogů (z toho 2 speciální pedagogové pro děti se SVP). Tým školy tvoří dále školnice, provozní zaměstnanci, asistenti pedagoga, 2 kuchařky, vedoucí školní jídelny a dvě školní asistentky pro batolata do 3 let, školní psycholožka a údržbář. Počet zaměstnanců a výše jejich pracovních úvazků vychází z limitů, normativů a realizace projektů MŠMT a mění se v závislosti na těchto rozpočtových ukazatelích.

V MŠ se nachází celkem šest tříd. V přízemí se nachází tři třídy (Cipísek, Rákosníček a Maková Panenka). V patře další tři třídy (Krteček, Křemílek a Ferda Mravenec). Třídy jsou velmi prostorné, každá má svůj vlastní vchod, který je opatřen čtečkou bezpečnostních vstupních karet, které vlastní pouze zákonní zástupci dětí, pověřené osoby k vyzvedávání a zaměstnanci školy. Je tak zajištěna maximální bezpečnost dětí a omezen vstup cizích osob do budovy. Všechny návštěvy do mateřské školy se hlásí u vchodu ředitelny, který je opatřen bezpečnostní kamerou. Všechny třídy mají pracovnu, hernu, zmodernizované sociální zařízení (zvláště WC a koupelnu) a vzdělávací prostředí v nich je členěno dle programu Začít spolu do center aktivit s dostatkem pomůcek a hraček pro rozvoj dětí. Tři třídy mají interaktivní tabuli, jedna třída má MultiBoard. Menší pátá třída „Maková panenka“ je pouze pro 12 dětí a umožňuje individuální přístup ve vzdělávání. Třída Cipísek byla od 1.9.2016 přizpůsobena dětem batolecím do 3 let. Proběhla celková rekonstrukce prostor této třídy tak, aby byla zajištěna bezpečnost, hygienické zázemí a vzdělávací podmínky pro děti ve věkové kategorii 2-3 roky. Třída je prostorem nabízející splnění základních potřeb takto malých dětí a vzdělávají se v ní děti pouze takto malé děti. Třída je esteticky laděna do pastelových barev, jsou v ní zajištěny bezpečné hračky s certifikátem od 1 roku věku – tématicky je zařazena jako „lesní třída“ plná zvířátek a stromů. Nábytek a bezpečnostní kryty jsou vyrobeny na míru ze dřeva s oblými rohy a tím je v maximální míře zajištěn bezpečný design pro nejmenší děti. Ve třídě je také vyvýšené patro bohatě dětmi využíváno ke hrám. Rekonstrukce třídy byla hrazena z rezervního fondu mateřské školy, realizovala forma LOKKI.

Budova je částečně podsklepená, v prostorách sklepa je sklad potravin školní jídelny, která byla v roce 2009 zrekonstruována. Kapacita školní jídelny je 166 dětí a cca 25 zaměstnanců. Školní kuchyně byla zrekonstruována v roce 2005 – 2009 a zaměstnanci připravují pro děti celodenní stravování (dopolední přesnídávka, oběd, odpolední svačina). Kuchyně zabezpečuje rovněž polední stravování pro zaměstnance mateřské školy. Každá třída má přípravnu jídla, v každé přípravně jídla je také myčka nádobí, v některých je mikrovlnná trouba a trouba k pečení. Školní kuchyně je vybavena konvektomatem, el. sporáky a přístroji k přípravě pokrmů. V budově je výtah pro nádoby s uvařenými pokrmy. V září 2010 byla v budově vyměněna okna a budova byla zateplena. V roce 2020 byla dokončena nástavba mateřské školy. Po zrealizované nástavbě vzniklo v budově nové schodiště do 1. patra a místnosti: třída Ferda Mravenec, čítárna pro děti, tělocvična a zázemí pro školnici mateřské školy. Během roku 2020 byla také dokončena „Výstavba šikmého parkovacího stání u mateřské školy“, díky které se stání pro rodiče rozšířilo na 10 parkovacích míst.

Podmínky pro kvalitu vzdělávání podporují další prostory školy. Knihovna (společenská místnost) nebo čítárna jsou prostorem pro sdílení, kolegiální a profesní podporu, mentoring, pedagogické rady, porady, individuální konzultace s rodiči, kulaté stoly. Prostor je také využíván pro logopedickou prevenci, cílenou intervenci, předmět speciálně pedagogické péče pro děti se SVP. V knihovně neboli společenské místnosti je zajištěno prostředí s několika notebooky, tablety, internetem, pomůckami a didaktickým materiálem pro všechny zaměstnance školy. Zaměstnanci mají plně k dispozici multifunkční tiskárnu v přízemí budovy. Školní psycholožka má své zázemí vedle čítárny, kde má klidovou zónu pro práci s rodiči. Mateřská škola má úložiště dat. Všechny učitelky mají své vlastní uzamykatelné zázemí v šatnách se soc. zařízením a úložným prostorem. Součástí školy je kancelář ředitelky, kancelář zástupkyně ředitelky a kancelář vedoucí školní jídelny, dále také sklad TV pomůcek a VV pomůcek.

Technické zázemí tvoří spisovna (archiv), sklad prádla a hygienických potřeb, technická místnost s pračkou a sušičkou, sklady potravin, sklad zeleniny, přípravná zeleniny, šatna provozních zaměstnanců a zvláštní vchod vedle bytu vede do plynové kotelny. Denně jsou do mateřské školy přiváženy čerstvé potraviny, pečivo, zelenina, ovoce.

V roce 2019 byla zahájena nástavba mateřské školy se záměrem rozšíření kapacity (viz. příloha č. 5). V průběhu října 2019 se také zahájila „Výstavba šikmého parkovacího stání u mateřské školy“, díky které se stání pro rodiče rozšíří na 10 parkovacích míst.

Charakter budovy, okolí školy

Areál mateřské školy je oplocen a od hlavní komunikace je oddělen soukromým pozemkem, který zajišťuje částečně bezpečnost dětí – škola je vidět z hlavní komunikace, ale zasazena je do rozlehlé zahrady u říčky Olešná, která dělí zahradu školy od zámeckého parku. Jednopodlažní zděná budova s pěti vchody pro děti a veřejnost a postranním vchodem pro zaměstnance školní jídelny byla postavena v roce 1983 v akci „Z“, kdy přispělo svou prací mnoho občanů Paskova. V roce 1984 ji obec Paskov předala záводу Biocel Paskov, který leží na katastru obce, a to až do r. 1990, kdy se vrátila pod správu obce. V roce 2012 dostala budova na fasádu nové logo, které vytvořila keramička z Paskova paní Ing. Šárka Šodková.

Součástí mateřské školy je překrásná prostorná EKO zahrada v rozsahu 6 338 m čtverečních, která byla zmodernizována s cílem environmentálního vzdělávání a osvěty (EVVO) a slavnostně otevřena v roce 2015. Nachází se okolo celé budovy mateřské školy. Každá třída má své pískoviště, průlezky, herní komponenty, vyvýšený pěstební záhonek, bylinkovou spirálu, je zde také hmyzí domeček, broukoviště, lanová dráha, lanové průlezky, hřiště s polyuretanovým povrchem a brankami, vzdělávací venkovní altánek (zahradní učebna), hmatový chodník aj.. Zahrada je přístupná i široké veřejnosti v rámci akcí mateřské školy. Součástí EKO zahrady je i kompostér do kterého děti přinášejí bioodpad a pozorují „práci přírody“. Zcela jedinečné je využití pozemku za zahradou až k řece Olešné s indiánským totemem, ohništěm a týpím z vrbových prutů, kde mohou děti pozorovat živou i neživou přírodu. Na zahradě mohou děti v letních měsících využívat vodní brouzdaliště. Zahrada školy je přírodní oázou, kde od jara do podzimu mohou děti poslouchat zpěv ptáků, zvuky zvířat, pozorovat srnky a veverky, které z nedalekého parku často zavítají až k nám na zahradu. Děti mohou tyto zvířata pozorovat v ptačích nebo veverčích budkách, mohou pozorovat hmyz v broukovišti nebo hmyzím hotelu, mohou pozorovat létající hmyz a motýly v motýlí zahradě, která je rozkvetlá na celé jižní straně budovy. Na zahradě je nově zasazeno cca 30 stromů a keřů, které kvetou postupně a dozrávají také okrasné ovoce. Na zahradě je také mnoho vzrostlých jehličnatých i listnatých stromů, které poskytují ve slunečných dnech stín. Technický stav budovy je dobrý, kvalita je stále sledována, opravy, modernizace a technické zhodnocení jsou průběžně realizovány.

Vstupy do jednotlivých tříd jsou koncipovány tematicky do každé třídy tak, aby navazovaly pocit bezpečí, útulnosti a motivovaly rodiče a děti ke vstupu (dveře každé třídy ze zahrady jsou opatřeny obrázkem s názvem třídy: např.: Křemílek). Atraktivní je vstup ze třídy přes schodišťovou terasu do zahrady. Kolem celé budovy je dopravní hřiště. Činnosti na tomto hřišti podporují pohybové aktivity dětí a seznamují hravou formou děti s pravidly silničního provozu. Jednou za školní rok navštíví naše děti strážníci městské Policie z Frýdku-Místku se svým výukovým programem. K zahradnímu vybavení patří zahradní domky jako skladové prostory hraček, koloběžek, trojkolek, kol a zahradního náčiní.

Škola je umístěna v klidném prostředí kousek dál od hlavní cesty (cca 50 m), přitom v dobré dostupnosti od parkoviště vozidel pro rodiče, které je vyhrazeno podél ulice Místecká. Dobrá je i autobusová dostupnost do okolních měst a vesnic. Okolí školy má svou historickou, kulturní, současnou i environmentální hodnotu. Sousedí se zahradou Zámku Paskov, který se již několik let těší úspěšné rekonstrukci a od roku 2017 je již v provozu na Zámku nádherné muzeum se sezónními bohatými akcemi a výstavami obrazů, fotografií a rukodělných prací.

Pobyt venku mohou děti trávit jednak na zmíněné zahradě školy, hřišti, ale také v okolí mateřské školy, které je velmi vhodné pro toulky přírodou – lesy, poli, loukami, řeky s rozmanitým terémem, okolím rybníků Kuboň, Křišťál a Pilíky a samotným městem s krásným zrekonstruovaným zámkem se slunečními hodinami, zámeckým parkem, sochami, kašnou na náměstí, kostelem, knihovnou nebo novou víceúčelovou halou.

3.Náš tým

- Předpokladem naplňování cílů je v oblasti EVVO osobnost pedagoga, která svým přístupem pozitivně ovlivňuje postoje dítěte k životnímu prostředí a napomáhá při pochopení provázanosti oblastí sociální, kulturní a ekologické.
- Při své práci volí pedagogové vhodné metody práce, které předpokládají aktivní přístup dítěte
- Pedagogové se aktivně průběžně vzdělávají na seminářích a školeních s tematikou EVVO
- Pedagogové spolupracují se sítí MRKVIČKA, KEV, TEREZA a dalšími odborníky, rodiči i organizacemi, s ostatními mateřskými školami aj.

4. Role koordinátora EVVO

Úlohou koordinátora EVVO na škole je především:

- sestavovat a aktualizovat školní program EVVO, zejména roční plán ve spolupráci s kolegy i partnerskými institucemi
- dohlížet na soulad školního programu EVVO s ŠVP PV i další dokumentací školy
- koordinovat realizaci EVVO na škole
- poskytovat ostatním pracovníkům školy konzultace, podporovat je v začleňování EVVO do jejich integrovaných bloků a činností, projednávat s nimi exkurze, besedy, projektové dny, týdny
- projednávat materiální a finanční zabezpečení EVVO s vedením školy
- zvyšovat svou odbornou a metodickou připravenost pro aktivity školního koordinátora EVVO, motivovat a napomáhat dalšímu vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků v oblasti EVVO
- upevňovat spolupráci s dalšími partnery v oblasti EVVO, se středisky ekologické výchovy, ostatními školami, nacházet možnosti další spolupráce .

Koordinátor bude mít také možnost projednávat náměty a novinky z oblasti EVVO na pedagogických radách, na závěrečné poradě bude zhodnoceno plnění naplánovaných aktivit uvedených v ročním plánu EVVO a projednány návrhy na další školní rok.

8

5. ŠPEVVO – strategický dokument

Základním dokumentem pro EVVO v mateřské škole je školní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (ŠPEVVO) spolu s ŠVP PV této školy. ŠPEVVO může být součástí školního vzdělávacího programu, nebo jako samostatný dokument. Zahrnuje konkrétní aktivity školní i mimoškolní činnosti ve spojitosti s výchovou k udržitelnému rozvoji (VUR).

Krátkodobý – zpravidla roční plán EVVO zpracovává koordinátor EVVO na jeden konkrétní školní rok. Obsahuje aktivity vycházející s dlouhodobého ŠPEVVO s ohledem na daný školní rok, možnosti školy a aktuální situaci a potřeby školy. Tento dokument je živým dokumentem, průběžně se doplňuje a může se aktualizovat i během školního roku.

6. Klíčové kompetence

Již v předškolním věku dítěte jsou vytvářeny základy klíčových kompetencí, sice elementární, však důležité a významné nejen z hlediska přípravy dítěte pro započetí systematického vzdělávání, ale zároveň pro jeho další etapy i celoživotní učení.

Kompetence k učení

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje a všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádku dění, v prostředí, ve kterém žije
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět všem věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- Pracuje z různými zdroji informací, porovnává je, ověřuje a využívá v praktickém životě
- Vytváří si základní myšlenková schémata, používá experimentální metody a následně je kriticky posuzuje

9

Kompetence k řešení problémů

- Řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- Řeší problémy na základě zkušeností, používá cestu pokus a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady), využívá přitom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- Používá modelové situace ohrožení životního prostředí a navrhuje způsoby řešení
- Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a zvládá zhodnotit výsledky svých činů (zodpovědnost jedince za životní prostředí)

Komunikativní kompetence

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- Dovede využít informativní a komunikační prostředky a technologii, se kterými se v životě setkává (knížka, encyklopedie, PC, ICT, tablet, mobil)
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci
- Bez zábran se zapojuje do diskuze a obhájí si své názory
- Navrhne různá řešení při globálních problémech a obhájí si je

Sociální a personální kompetence

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání nese zodpovědnost a důsledky
- Chápe že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- Dokáže pracovat ve dvojicích i ve skupině, volí si role
- Zvládá prezentovat svou práci, umí se sám zhodnotit
- Vytváří si své postoje k okolnímu světu i životnímu prostředí

Kompetence činnostní a občanské

- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i ostatních, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- Respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- Odpovědně a ekonomicky nakládá s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, minimalizuje negativní vlivy na životní prostředí
- Ví, že není jedno v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že svým chováním se podílí a ovlivňuje životní prostředí

10

7. Trvale udržitelný rozvoj

Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. (Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny).

Princip trvale udržitelného rozvoje formulovala ministerská předsedkyně Norska G. H. Brundtlandová v roce 1987: „Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který uspokojuje potřeby současnosti bez ohrožování možností budoucích generací uspokojovat své vlastní potřeby“.

V českém právním řádu je trvale udržitelný rozvoj definován v Zákonu č. 17/1992 Sb. o životním prostředí. „Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystému.“

8. Cílové skupiny:

- Veřejnost
- školy a školská zařízení
- mimoškolní děti, žáci a mládež
- podniková sféra
- veřejná správa
- přístup k informacím o ŽP

Program EVVO je zaměřen hlavně na cílové skupiny a napomáhá jejich vzájemnému působení. Vzniká platforma s perspektivou dosáhnout harmonického stavu v co nejbližším časovém horizontu, kdy lidé aktivně uplatňují principy trvale udržitelného rozvoje pro zdravý vývoj lidské populace. EVVO bude ve 21. století hrát v celosvětovém měřítku stále významnější úlohu. Vznikl i mezinárodní program UNESCO „Vzdělávání pro třetí tisíciletí“, v němž EVVO zaujímá významnou úlohu.

9. Charakteristika projektu EKOŠKOLA a akční plán

Ekoškola je mezinárodní vzdělávací program, který probíhá v 55 zemích světa. Učí děti nenásilnou cestou lásce k přírodě a k životnímu prostředí. Umožňuje dětem a rodičům společně se podílet na aktivitách MŠ. Pečuje o zdravý životní styl dětí, o zlepšování životního prostředí ve svém okolí. Umožňuje dětem každodenní pobyt v zahradě v přírodním stylu, k aktivnímu učení dětí pozorováním, experimentováním, zážitky a hrou v přírodě.

Naše mateřská škola je v tomto projektu zapojená již od šk. r. 2016/2017. Během uplynulých let jsme se v rámci ekoškoly zabývali a pracovali na tématech: ODPADY, VODA, PROSTŘEDÍ ŠKOLY. V roce 2017 se nám podařilo získat titul EKOŠKOLA a v roce 2019 a 2021 jsem titul úspěšně obhájili. V letošním školním roce 2024/2025 nás čeká obhajoba titulu Ekoškola.

V programu Ekoškola se osvědčilo postupovat podle metodiky 7 kroků. Jednotlivé kroky udávají našemu úsilí směr a pomáhají nám uskutečnit pozitivní změny ve školce a jejím okolí. Kroky jsou přizpůsobené věku dětí, aby je bylo možné realizovat i na mateřských školách. Žádná škola není stejná, proto i plnění 7 kroků má v každé škole jedinečnou podobu, závislou na její situaci a možnostech.

Ve školním roce 2024/2025 jsme se rozhodli vrátit k tématu:

Prostředí školy

Plán činností ve šk. r. 2024/2025

1. Vytvořit ekotým, zpracovat společně analýzu k tématu Prostředí a škola, zhotovit ekokodex.
2. Sestavit realizační tým pro výstavbu skleníku.
3. Vypracovat plán výstavby skleníku a přivedení závlahy ze sběrné nádoby na dešťovou vodu.
4. Provést výkopové práce ve spolupráci s rodiči.
5. Sestavit skleník ve spolupráci s rodiči.
6. Připojit čerpadlo a závlahu ke skleníku.
7. Navézt zeminu do skleníku.
8. Vytvořit osevní postup pro jednotlivé třídy.
9. Vytvořit harmonogram výsadby a ošetřování zeleniny.
10. Zpracovat výpěstky ze školní zahrady.
11. Využívat výpěstky ze tříd a zahrady ve školní kuchyni, spolupracovat s vedoucí školní jídelny.

Krátkodobý pracovní akční plán EVVO v měsících

Září 2024	Aktualizace akčního plánu EVVO	Golasová
	Přenést centra aktivit na zahradu mateřské školy	Pedagogové děti
	Poklidit zahradu a vyvýšené záhony	Pedagogové a děti
	Sběr bylinek a výroba produktů z nich	Pedagogové a děti
	Oslovit rodiče a požádat je o výpěstky ze zahrádek ke zpracování.	Pedagogové, děti, rodiče.
Říjen 2024	1. ekoschůzka + schůzka skutečně zdravé MŠ	Koordinátoři EVVO, rodiče + děti, zaměstnanci
	Analýza na téma „Prostředí“	všichni
	Uspořádání bazárku	Všichni
	Poznávání okolí MŠ	Pedagogové a děti
	Podzimní výzdoba vchodů u jednotlivých tříd	Pedagogové, děti, rodiče
	Péče o vyvýšené záhony	Pedagogové, děti
	Zútulnění tříd obrázky a výrobky dětí	Všechny třídy
Listopad 2024	Podzimní dílny s rodiči	Pedagogové a děti + rodiče
	Zámecké strašení	Akce pro veřejnost
	2.Ekoschůzka – vyhodnocení analýzy školy	
	Instalace polykarbonátových desek na konstrukci skleníku	Pedagogové, děti, rodiče, p. Krupník
	Přivedení elektřiny a vytvoření nové venkovní zástrčky pro zapojení čerpadla.	p. Knotek
	Výroba předmětů na Vánoční jarmark z přírodnin	Pedagogové, děti, rodiče
	Výroba keramiky na výzdobu zahrady	
	Výzdoba zahrady na Vánoční jarmark	Všichni
	Vánoční jarmark na školní zahradě	Všichni
	2. ekoschůzka	Koordinátor EVVO, ekotým
	Rozsvícení vánočního stromu na náměstí	Pedagogové a předškoláci
Prosinec 2024	Mikuláš v MŠ	Pedagogové a děti
	Procházka ke krmelcům	Pedagogové a děti

	Paskovský Vánoční jarmark	Pedagogové, správní zaměstnanci a děti
Leden 2025	Zimní výzdoba zahrady – led snůh	Pedagogové a děti
	Výsev semínek na klíčení	Pedagogové a děti
	Lyžařský kurz	Předškoláci
	Vytvoření keramických krmítek pro ptáčky	Pedagogové a děti
	Krmení ptáčků	Pedagogové a děti
Únor 2025	Výsev salátu a špenátu do skleníku	Pedagogové a děti
	Zapojení závlahového systému (v případě příznivého počasí)	
	Výsev semínek – vypěstování sazeniček	Pedagogové a děti
	3. ekoschůzka	
Březen 2025	Masopustní veselí	Všichni
	Vynášení MORENY	Všichni
	Předpěstování sazenic zeleniny k výsadbě do skleníku	Pedagogové a děti
Duben 2025	Plavecký kurz	
	Audit Ekoškola	
	Sklizeň špenátu a ranného salátu ze skleníku	Všichni
	Týden s prarodiči – péče o zahradu po zimě, výsadba	Pedagogové + děti + prarodiče
	Velikonoční dílny	Pedagogové a děti + rodiče
Květen 2025	Příprava výzdoby zahrady na Zahradní slavnost	Pedagogové, děti a rodiče
	Dne matek	Všichni
	ZAHRADNÍ SLAVNOST – slavnostní pokřtění skleníku	Akce pro veřejnost
	Škola v přírodě – chata Dukla na Čeladné	Pedagogové a předškoláci
Červen 2025	Závěrečné výlety jednotlivých tříd	Pedagogové a děti
Září 2024 – Červen 2025	Klíčení semínek k přípravě salátů, pomázánek, svačinek	Pedagogové a děti
	Péče o vnitřní zeleň a venkovní zeleň	všichni
	Spolupráce při plnění jednotlivých kroků Ekoškoly	Všichni

	Třídění odpadu na třídách	Pedagogové a děti
	Třídění drobného elektroodpadu	všichni
	2x sběr velko-objemného elektroodpadu	Koordinátor školnice Klimšová

10. Vize a aktivity EVVO - dlouhodobé

I když proběhla za poslední roky revitalizace zahrady v přírodním stylu (r.2015) sekologizací školy, stále je co zlepšovat a přetvářet tak, aby se provoz školy stal ještě efektivnějším z hlediska udržitelného rozvoje. Na mnohých těchto aktivitách se podílejí a budou podílet právě děti a jejich rodiče. Předškoláci předložili dokonce návrhy na ekologizaci provozu domácnosti a nakládání s odpady svým rodičům.

Průzkum i nápady se týkaly především vody, energií a odpadů, zde jsou jejich závěry a návrhy na zefektivnění jak pro děti a učitele, tak pro školu jako instituci:

Voda

- omezit spotřebu, zabránit plýtvání, znečišťování
- použít vodu malým proudem, kontrolovat při odchodu, že voda neteče ani nekape
- minimalizovat množství vody při splachování WC

Energie

- nesvítit se zataženými žaluziemi, netopit a větrat zároveň
- označit vypínače – minimalizovat rozsvícení omylem

Odpady

- omezit spotřebu věcí na jedno použití, minimalizovat odpady z obalů
- kupovat co největší balení s ohledem na spotřebu
- důsledně třídit odpad, pomáhat mladším dětem se tříděním
- využívat odpadní materiály k dalším účelům

Škola a učitelé: třídění odpadu, zhasínání ve třídách, šetření papírem – zvážení možnosti elektronické podoby namísto tištěné (např. třídní knihy).

Uskutečňované aktivity během roku:

- třídění odpadu, sběr tříděného papíru, sběr víček od PET lahví, sběr drobného elektroodpadu, starání se o zeleň na školním hřišti a o nově vzniklý záhon, pozorování přírody, úklid okolního lesa, okolí rybníků, pomoc se zakrmováním zvířete vzimě, spolupráce se záchranou stanicí Bartošovice

11. Dlouhodobé cíle obecně

1. motivovat k vytváření pozitivního vztahu k přírodě a její ochraně:

- napomáhat k dalšímu ozelenění okolí školy
- pečovat o zeleň ve třídách, na školní zahradě, hřišti
- starat se o školní záhony, vymýšlet další možnosti jeho využití
- pokračovat v projektu „Zachraň život“
- rozšiřovat vliv školy na ochranu ŽP – zapojit se do více akcí, projektů, přizvat rodiče
- možnost vybudování koutku přírody ve škole

2. dodržovat zásady UR:

- zdokonalit třídění odpadu – zapojit i nejmladší děti
- pokračovat v šetření energiemi ve škole i doma
- chápat problémy i možnosti nápravy v globálním měřítku

3. znát vlivy na své zdraví a způsoby jeho ochrany

- dodržovat zásady zdravého životního stylu
- chápat důležitost aktivního pohybu
- dodržovat pitný režim
- znát zásady zdravé výživy
- pracovat v klidném a příjemném prostředí
- chápat rizika spojená s virtuálními sociálními sítěmi

4. další cíle z

pohledu pedagogických pracovníků:

- podporovat vzájemnou spolupráci mezi pedagogy i nepedagogickými pracovníky
- umožnit další vzdělávání koordinátora EVVO a následně ostatních pedagogů, aby všichni dokázali vést děti v souladu se zásadami a cíli UR
- prohlubovat spolupráci s okolními institucemi, navazovat nové kontakty
- nacházet další zdroje finanční podpory pro EVVO

12. Metody a formy práce

- pozorování
- napodobování
- experimentování
- vyhodnocování
- vycházky a exkurze
- didaktické hry
- praktické činnosti
- výtvarné aktivity

- tvorba výstupů
- prezentace vědomostí a dovedností

13.Návrhy k využití ekologicky významných dnů během školního roku:

22. září	Den bez aut
1. říjen	Mezinárodní den důchodců
4. říjen	Světový den zvířat
10. říjen	Světový den duševního zdraví
20. říjen	Den stromů
7. listopad	Den ekoškol
22. březen	Světový den vody
23. březen	Světový den meteorologie
1. duben	Mezinárodní den ptactva
7. duben	Světový den zdraví
22. duben	Den Země
3. květen	Den slunce
5. červen	Světový den životního prostředí

18

14. Cíle k vycházkám a poznávání blízkého okolí:

Okolí mateřské školy do zámeckého parku města Paskov nabízí především poznávací i relaxační vyžití. V blízkosti protéká také řeka Ostravice, kde mohou děti pozorovat vodní živočichy, hmyz a vodní floru. Město Paskov také nabízí k poznávání i relaxaci své rozlehlé lesy, které na mnoha místech lemují řeku Ostravici.

Cyklostezka Frýdek-Místek – Ostrava umožňuje sportovní, turistické nebocyklistické výlety Mezi přírodní rezervace v okolí patří rybníky Pilíky a Křišťál.

Paskovský Zámek nabízí exkurze historického charakteru, v rozlehlém přilehlém parku najdete chráněné rostliny (Liliovník tulipánokvětý) a stovky let staré stromy živočichy (brouk Páchník).

V každém ročním období však maximálně využíváme pobytu na naší školní EKO zahradě, která poskytuje dětem podnětné prostředí k pozorování, zkoumání a experimentování v přírodě. Zahradou protéká říčka Olešná, kde děti pozorují kachny a vodní živočichy. Mnohokrát za rok k nám na zahradu „zabloudí“ srny ze zámeckého parku a téměř denně pozorujeme na naší školní zahradě veverka, ptáky a různorodý hmyz, který se nám nastěhoval do vybudovaného broukoviště a hmyzího hotelu. V létě mohou děti pozorovat v motýlí zahradě mnoho druhů hmyzu, brouků a motýlů.

15. Cíle k výletům a exkurzím s dětmi:

Vycházky, exkurze a výlety patří k oblíbeným aktivitám dětí. Vzhledem k výhodné poloze školy – v malém městě v blízkosti lesů není velkým problémem zařadit vzdělávání v přírodě nebo realizovat delší vycházku. Plánování exkurzí a výletů musí zohledňovat věk dětí, nejčastěji jsou to exkurze jedním tématem k prozkoumání a dostatečnou pohybovou aktivitou – nejlépe ve spojení s možností kontaktu se zvířaty:

- ranč Hlučín
- záchranná stanice Bartošovice
- Fauna Park Frýdek - Místek
- útulek pro psy Ostrava, Havířov
- blízké ekofarmy
- návštěva zahrady někoho z dětí
- ZOO Ostrava
- Výlety vlakem do blízkých Beskyd nebo za kulturou do Ostravy
- Malenovice
- Čeladná
- Brušperk

Závěr

ŠPEVVO bude postupně doplňován a aktualizován vsouvislosti s potřebami školy, s rozvojem spolupráce s okolními institucemi, s navazováním nových kontaktů souvisejících se ŽP i se získáváním zkušeností v oblasti koordinace EVVO.

Environmentální výchova a vzdělávání vede děti k respektování života člověka či jedince, přírody, k zodpovědnému přístupu ke svému zdraví, k nutnosti ochrany přírody a k potřebě rozvíjení ekologického myšlení v rámci zachování přírodního dědictví pro další generace, tedy k UR.

”
Jedině příroda ví, co chce... nikdy nežertuje a nikdy nedělá chyby, ty dělá jen člověk.“

(J. W. Goethe)